

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Број: 353-02-02741/2019-03

Датум: 08.07.2020. год.

Немањина 22-26

На основу члана 24. Закона о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, број 135/04, 36/09), члана 136. став 1. Закона о општем управном поступку (“Службени гласник РС”, број 18/16), члана 5 а. Закона о министарствима („Службени гласник РС”, број 44/14, 14/15, 54/15 и 96/15 – др. закон, 62/2017) и члана 23. став 2. Закона о државној управи („Службени гласник РС”, бр. 79/05, 101/07, 95/10 и 99/2014), поступајући по поднетом захтеву носиоца пројекта „НВІS GROUP Serbia Iron & Steel“ d.o.o., Булевар Михаила Пупина 6, 11 000 Београд, Министарство заштите животне средине доноси

РЕШЕЊЕ

1. ДАЈЕ СЕ САГЛАСНОСТ на Студију о процени утицаја на животну средину пројекта Реконструкције дела Топле ваљаонице – линије за загревање слабова, изградњу објекта вентилатора издувних гасова, димњака издувних гасова гасних горионика, димњака издувних гасова ваздушних горионика, објекта за одлагање шкартних слабова, цевног моста са платформама, цевног моста за електрорегале – КОРАЧНА ПЕЋ, на к.п. бр. 2571/24, 2571/25, 2571/36, 2571/38, 2571/28, 2571/59 и 2571/54 КО Радицац, град Смедерево, носиоца пројекта „НВІS GROUP Serbia Iron & Steel“ d.o.o. (у даљем тексту: носилац пројекта).
2. Налаже се носиоцу пројекта да, при изградњи и раду предметног пројекта, у свему испоштује мере заштите животне средине утврђене у предметној Студији, програм праћења утицаја на животну средину (поглавља 8 и 9 Студије), као и услове надлежних органа и организација, а нарочито меру 18) из поглавља 8.2.1. која гласи:
„18) План вршења мониторинга мора бити израђен од стране акредитоване куће, односно од стране овлашћеног правног лица за мерење емисије, узимајући у обзир табеле 6.7 и 6.8, документа Best Available Techniques (BAT) Reference Document for Iron and Steel Production, 2013.
План вршења мониторинга мора бити урађен у сарадњи са Носиоцем пројекта и у складу са Уредбом о мерењима емисије загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања.“
Као и обавезу прописану у поглављу 9.3.4. која гласи:
„Обавезује се Носилац пројекта да једном годишње врши мерење емисије диоксида и фурана на емитерима корачне пећи.
Гранична вредност емисије диоксида и фурана износи 0,1 ng/Nm³.“

3. Носилац пројекта је дужан да у року од две године од дана добијања овог решења започне извођење пројекта из тачке 1. овог решења. Решење и предметна Студија о процени утицаја на животну средину су део техничке документације у складу са законом.
4. О трошковима поступка биће одлучено посебним решењем

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

Носилац пројекта, поднео је Министарству заштите животне средине, захтев за давање сагласности на Студију о процени утицаја на животну средину пројекта Реконструкције дела Топле ваљаонице – линије за загревање слабова, изградњу објекта вентилатора издувних гасова, димњака издувних гасова гасних горионика, димњака издувних гасова ваздушних горионика, објекта за одлагање шкартних слабова, цевног моста са платформама, цевног моста за електрорегале – КОРАЧНА ПЕЋ, на к.п. бр. 2571/24, 2571/25, 2571/36, 2571/38, 2571/28, 2571/59 и 2571/54 КО Радинац, град Смедерево.

Студија о процени утицаја на животну средину је урађена у свему у складу са решењем о обиму и садржајем Студије о процени утицаја на животну средину пројекта Реконструкције дела Топле ваљаонице – линије за загревање слабова, изградњу објекта вентилатора издувних гасова, димњака издувних гасова гасних горионика, димњака издувних гасова ваздушних горионика, објекта за одлагање шкартних слабова, цевног моста са платформама, цевног моста за електрорегале – КОРАЧНА ПЕЋ, на к.п. бр. 2571/24, 2571/25, 2571/36, 2571/38, 2571/28, 2571/59 и 2571/54 КО Радинац, град Смедерево, број 353-02-02164/2019-03 од 18.11.2019. године.

У складу са чланом 20. Закона о процени утицаја на животну средину, обезбеђен је јавни увид, организована презентација и спроведена јавна расправа о предметној Студији – Обавештење је објављено у дневном листу „НОВОСТИ“ дана 30 децембра 2019. године, као и на службеном сајту Министарства <http://www.ekologija.gov.rs/obavestenja/procena-uticaja-na-zivotnu-sredinu/>. Јавна презентација и јавна расправа предметне Студије је одржана 22.01.2020. године у просторијама Градске управе Смедерево.

У току трајања јавног увида није било достављених мишљења заинтересованих органа, организација и јавности у писаном облику.

У складу са чланом 22. и члановима 23. и 24. Закона о процени утицаја на животну средину образована је Техничка комисија Решењем број: 353-02-02741/2019-03 од 31.12.2019. године. Чланови Техничке комисије су извршили детаљан преглед Студије и пратеће документације, и извршили анализу достављених мишљења заинтересованих органа, организација и јавности. На састанку који је одржан 07.02.2020. године, закључено је да предметна Студија није у потпуности урађена у складу са Законом о процени утицаја на животну средину, те да постоје одређени недостаци. Дописом овог органа од

07.02.2020. године, носиоцу пројекта су достављене примедбе/коментари и наложена је измена и допуна предметне Студије. На примедбе/коментаре су одговорили следеће:

1. На коментар да недостаје решење о именовању мултидисциплинарног тима и изјава руководиоца израде Студије о усаглашености са пројектном документацијом и важећом законском регулативном.

Одговорено је да је поступљено по примедби: додато је решење о именовању мултидисциплинарног тима изјава руководиоца израде Студије о усаглашености са пројектном документацијом и важећом законском регулативном.

2. На коментар да је потребно приложити решење којим је носиоцу пројекта одређен обим и садржај студије.

Одговорено је да је поступљено по примедби и приложено је решење којим је носиоцу пројекта одређен обим и садржај студије.

3. На коментар да иако Студија обухвата све аспекте утицаја на животну средину као што је предвиђено праксом и прописима, Студијом није квантификован утицај пројекта. Неопходно је израдити детаљне прорачуне концентрација и емисија загађујућих компоненти, оценити њихову расподелу у атмосфери (за загађиваче ваздуха, али тако и за друге медијуме животне средине), допринос постојећем стању и опрему и мере предвиђене техничком документацијом у циљу смањења загађења.

Одговорено је да је у Студији наведено да се корачна пећ налази у постојећем објекту Топле ваљаонице, а процес у корачној пећи је исти као у постојећим потисним пећима, само се у корачној пећи води енергетски ефикаснији процес. У поглављу 6. се налазе табеле мониторинга животне средине који прати утицај постојећих потисних пећи. Из приложених табела се види да је утицај потисних пећи минималан. Због тога сматрамо да није потребно вршити моделовање, јер се свакако не ради о великом загађивачу. После пуштања у рад корачне пећи и пратећих објеката извршиће се прописана мерења параметара животне средине и корекције у процесу ако буде потребно, како је наложено у поглављу 8.

4. На примедбу да је део текста инжењерски неразумљив и тежак за процену. У предмету би требало јасно нагласити да се ради о процени утицаја сагоревања високопећног гаса (ВП гаса).

Одговорено је да је поступљено по примедби тако што је Студија коригована у скоро свим поглављима, мада није јасно у којим деловима је текст инжењерски неразумљив. У Студији не може да се нагласи да се ради о процени утицаја сагоревања високопећног гаса, јер се Студија односи на реконструкцију дела Топле ваљаонице и изградњу нових објеката, односно корачне пећи која користи високопећни гас који се већ пречишћава и који је обухваћен раније израђеним студијама утицаја на животну средину.

5. На примедбу да нису приказане пројектантске алтернативе и веза са комплементарним пројектима у извођењу.

Одговорено је да је поступљено по примедби, кориговано је и допуњено поглавље 4.

6. На примедбу да недостаје карактеризација ВП гаса и поређење са референтим документима.

Одговорено је да је део 3.4.1.1. допуњен карактеристикама ВП гаса који се тренутно производи, али није могуће приказати карактеризацију ВП гаса јер он није отпад.

7. На примедбу да обрађивач предметне Студије није узео у обзир припрему ВП гаса за даље коришћење. Осим прашкастих материја са садржајем тешких метала и угљеника присуство водоник сулфида, амонијака, цијанида, угљоводоника и полицикличних ароматских угљоводоника (РАН).

Одговорено је да је поступљено по примедби, кориговано је и допуњено поглавље 3.4.1.1. описом пречишћавања ВП гаса.

8. На коментар да је неопходно приказати материјални биланс и хемијске реакције током сагоревања ВП гаса у циљу процене утицаја отпадног гаса и евентуалног кумулативног ефекта у предметном индустријском окружењу.

Одговорено је да је поступљено по примедби, део 3.4.1.1. је допуњен материјалним билансом и хемијским реакцијама током сагоревања ВП гаса.

9. На примедбу да је нејасна потрошња индустријске воде, требало би исказати бројком по тони течног метала. Објаснити рециркулациони систем и разлог коришћења природног реципијента (Страна 56 Студије).

Одговорено је да је поступљено по примедби, додата је табела бр. 19 у којој је приказан годишњи биланс потрошње воде за нормирани капацитет грејања од 260 t/h .

10. На коментар да је моделовање удесне ситуације високо корисно у случајевима примене сличних алтернативних горива. Мере одговора на ванредне догађаје, отказивање опреме, застој у раду, и удес нису адекватно обрађене.

Одговорено је да је поступљено по примедби и допуњено је поглавље 7. Такође у поглављу 8. тачка 13. Написано је: Носилац пројекта је обавезан да изврши допуну Плана заштите од удеса и извештај о безбедности, разматрањем нове корачне пећи и пратећих објеката приликом следеће ревизије или допуне.

11. На примедбу да је потребно, у поглављу 2.5.2, карту ветрова приказати у односу на карту града Смедерево и агломерације Смедерево и дати тумачење ветрова у односу на угрожене објекте и насеља

Одговорено је да је поступљено по примедби, измењена је слика 14. и додат је коментар.

12. На коментар да је на крају поглавља 2.5.4. грешком наведена слика 6, уместо слике 13. У последњој реченици на 34. страни је, у тексту, уместо слике 17, наведена слика 4.

Одговорено је да је поступљено по примедби, исправљено је у Студији.

13. На примедбу да је све латинске називе у Студији потребно написати курзивом (*italic*).

Одговорено је да је поступљено по примедби, исправљено је у Студији.

14. На коментар да је у поглављима 2.6.1. и 2.6.2. дошло до спајања појединих речи, па је потребно ова два поглавља прегледати и пречистити од грешака.

Одговорено је да је поступљено по примедби, исправљено је у Студији.

15. На примедбу да није наведено из ког извора је податак у табели 4. који се односи на број становника у Смедереву и приградским насељима у 2006. години, с обзиром да у тој години није било званичног пописа становништва? Овај податак одскаче од података из 2002. године и 2011. године, па се поставља питање његове веродостојности.

Одговорено је да је поступљено по примедби, исправљена је табела 4. у Студији.

16. На примедбу да је потребно јасно навести и на ситуационом плану означити места привременог одлагања грађевинског отпада и рециклабилних материјала и навести даљи начин поступања са њима.

Одговорено је да је поступљено по примедби, додата је табела 20. Врсте отпада које могу настати приликом изградње објеката и рада корачне пећи и ситуациони план привремених складишта.

17. На примедбу да је потребно у поглављу 3.4.1.1, избацити непотребне делове текста који се не односе на пројекат и локацију (нема риба у железари нпр.), али приказати концентрације и састав потенцијално загађујућих компоненти, као што су сумпор, хлор, флуор и сл.

Одговорено је да је поступљено по примедби, исправљено је у Студији.

18. На примедбу да је потребно, у поглављу 3.5.1, приказати састав отпадних гасова на испустима; ово важи и за поглавље 3.5.2

Одговорено је да је поступљено по примедби, додато је у Студији.

19. На коментар да се у тексту, на 42. страни, помиње слика 5.1.1.2-1, која, под том ознаком, није дата у Студији.

Одговорено је да је поступљено по примедби, исправљено је у Студији.

20. На примедбу да је на 33. и 53. страни наведено да пречник димњака издувних гасова гасних горионика износи $\varnothing 2.020$ mm, а на 43. страни $\varnothing 1.820$ mm и да је потребно исправити погрешну вредност.

Одговорено је да је поступљено по примедби, исправљено је у Студији.

21. На примедбу да се у поглављу 3.5.2., на 56. страни, наводи да се атмосферске воде одводе у постојећу канализациону мрежу у оквиру фабрике. О каквој канализационој мрежи се ради? Атмосферске воде не би смеле да се мешају са осталим отпадним водама са локације.

Одговорено је да је поступљено по примедби, у поглављу 8. Студије наложена је мера под редним бројем 25.

22. На примедбу да је потребно, у поглављу 3.5.3., табеларно навести све отпадне материје које се могу јавити приликом реализације предметног пројекта, дати њихове индексне бројеве и очекиване количине које ће се генерисати на годишњем нивоу, као и места њиховог привременог складиштења и начине даљег третмана.

Одговорено је да је поступљено по примедби, додата је табела 20. Врсте отпада које могу настати приликом изградње објеката и рада корачне пећи.

23. На примедбу да је потребно, у поглављу 3.5.3, приказати процене количина и састава отпада и начина одлагања и током претходних радова и током редовног рада

Одговорено је да је поступљено по примедби, додата је табела 20. Врсте отпада које могу настати приликом изградње објеката и рада корачне пећи

24. На примедбу да, у поглављу 3.6, БАТ које су разматране подразумевају да су познате загађујуће компоненте, њихове концентрације, а како нису приказане није јасно како су изабране БАТ

Одговорено је да су, у поглављу 3.6, приказана примењена пројектна решења и упоређена су са референтним документом под називом: Integrated Pollution Prevention and Control (IPPC), Reference Document on Best Available Techniques in the Ferrous Metals Processing Industries, December 2001.

25. На питање да ли је сагледана и радна верзија новог БРЕФ и БАТ закључака с обзиром да се усвајање ускоро очекује па ће обавеза примене такође бити у наредних пар година, тј. током раног периода експлоатације пројекта

Одговорено је да је поступљено по примедби и у поглављу 8. Студије наложена је мера под редним бројем 22.

26. На примедбу да је потребно поглавље 4 обрадити у складу са чланом 5 Правилника о садржини студије о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 69/05).

Одговорено је да је поступљено по примедби, поглавље 4. је урађено у складу са чланом 5 Правилника о садржини студије о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 69/05).

27. На примедбу да је потребно навести која организација је радила анализе отпадних вода које су приказане у табелама 20. и 21.

Одговорено је да је поступљено по примедби, додато је у Студији

28. На примедбу да се у тексту испод табеле 21. наводи да је само мерени параметар халогенована органска једињења као АОХ, имао прекорачене вредности у односу на ГВЕ, а из табеле се види да је и код суспендованих материја дошло до прекорачења ГВЕ. Навести на страни 65 на шта се односе скраћенице „3/1 С“ и „VTV“.

Одговорено је да је поступљено по примедби, исправљена је грешка у ГВЕ, додато је објашњење за скраћенице у Студији.

29. На примедбу да је потребно написати који су емитери који су приказани под ознакама датим у табелама 22. и 23. Навести која је организација радила мерења приказана у табели 24.

Одговорено је да је поступљено по примедби, додато је у Студији

30. На примедбу да је потребно на ситуационом плану приказати места испуштања отпадних вода и места на којима се налазе колектори и постројења за пречишћавање отпадних вода. Такође, на ситуационом плану приказати место на коме ће се налазити пијезометар код топле ваљаонице и места на којима ће се узорковати земљиште.

Одговорено је да је поступљено по примедби, додато је у Студији слика 18.

31. На примедбу да је потребно, у поглављу 5, емисије у ваздух (иако је ово поглавље о квалитету животне средине) упоредити с ГВЕ према националним прописима и приказати квалитет ваздуха у агломерацији Смедерево у дужем временском периоду уз оцену утицаја постојећег стања рада постројења на квалитет ваздуха

Одговорено је да је поступљено по примедби, додато је у поглављу 5.4 Студије табела 24. и слика 19 са објашњењем.

32. На примедбу да је потребно, у поглављу 6, с обзиром на стање квалитета ваздуха у агломерацији Смедерево, израчунати концентрације загађујућих компонената и емисија при садашњем стању рада постројења, израчунати емисије при примени пројекта коришћењем одговарајућих прорачуна и модела расподеле загађења уз оцену квалитета ваздуха у агломерацији Смедерево без и са применом пројекта, и на основу тога оценити примену техничких мера предвиђених техничком документацијом; такође, обавезно приказати прорачун висине димњака/испушта отпадних гасова у атмосферу

Одговорено је да се из приложених табела у поглављу 6. види да је утицај потисних пећи минималан, а процес у корачној пећи је исти као у потисним пећима. Очекује се мање емитовање загађујућих материја јер се ради о савремено и енергетски ефикасном постројењу. Због тога сматрамо да није потребно вршити моделовање, јер се свакако не ради о великом загађивачу. После пуштања у рад корачне пећи и пратећих објеката извршиће се прописана мерења параметара животне средине и корекције у процесу ако буде потребно, како је наложено у поглављу 8.

У поглављу 6. приказана је формула за израчунавање висине димњака, а у истом поглављу у табели 28. се налази прорачун висине димњака.

33. На примедбу да је на страни 71, приказано да је предвиђен уређај за смањење емисије азотних оксида, али није приказано који, њихове техничке карактеристике, гарантовани степени смањења, излазне концентрације загађујуће материје. Такође, у ранијем тексту су поменути и уређаји за смањење емисије честица, али се они сада нигде не помињу више

Одговорено је да је поступљено по примедби, исправљено је у Студији. Не постоје уређаји за смањење азотних оксида и прашкастих материја.

34. На коментар да је последњи пасус на 76. страни претходно наведен на средини исте стране, па је потребно један од ова два пасуса уклонити.

Одговорено је да је поступљено по примедби, исправљено је у Студији.

35. На коментар да се на 73. страни, два пута на 77. страни, на 83. и два пута на 86. страни помиње производња креча, па је то потребно исправити. Проверити комплетну Студију и исправити свуда где се јавља ова грешка.

Одговорено је да је поступљено по примедби, исправљено је у Студији.

36. На коментар да, у поглављу 6.3.6, утицај на климу није утицај на метеоролшке податке, али потребно је израчунати емисије ГХГ и оценити њихов утицај

Одговорено је да је поступљено по примедби, исправљено је у Студији.

37. На примедбу да је потребно, поглавље 8 у свему обрадити у складу са чланом 9 Правилника о садржини студије о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 69/05). Потребно је значајно детаљније обрадити ово поглавље.

Одговорено је да је поступљено по примедби, исправљено је комплетно поглавље 8. у Студији.

38. На примедбу да је потребно, у поглављу 8, обавезати Носиоца пројекта да пројектује и изгради мерна места за мерење емисије из стационарних извора загађивања у складу са критеријумима који су дати у Уредби о мерењима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања („Сл. гл. РС“, бр. 5/16) и захтевима и препорукама стандарда SRPS ISO EN 15259 и SRPS ISO 9096.

Одговорено је да је поступљено по примедби, у поглављу 8, тачка 13 наведена је обавеза носиоца пројекта у складу са овом примедбом.

39. На примедбу да је потребно навести у поглављу 9.3.1, шта представља скраћеница „PS VTV“.

Одговорено је да је поступљено по примедби, додато је објашњење скраћенице.

40. На примедбу да у поглављу 5.4., поред анализа квалитета отпадних вода Топле ваљаонице – 3/1 С и VTV улаз и излаз, чији су се резултати поредили са ГВЕ наведеним у Уредби о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС“, бр. 67/11, 48/12 и 1/16), Прилог 2 Граничне вредности емисије за отпадне воде и технолошке отпадне воде, Део 5 Граничне вредности емисије отпадних вода из објеката и постројења за производњу гвожђа, челика и ливница кованог гвожђа, Табела 5.2 Граничне вредности емисије пре мешања са осталим отпадним водама на нивоу поглавља, дате су и анализе квалитета отпадних расхладних вода за Топлу ваљаоницу, чије вредности су поређене са ГВЕ наведеним у Табели 5.1 Граничне вредности емисије на месту испуштања у површинске воде, која је дата у истој Уредби, Прилог 2, Део 5. Зашто ова мерења нису предвиђена у поглављу 9.3.1 и табели 27?

Одговорено је да се поменута мерења већ спроводе на локацији у складу са законским обавезама и обавезама из већ усвојених Студија о процени утицаја на животну средину, па није било потребе поново обавезивати Носиоца пројекта.

41. На коментар да је потребно, основне констатације из поглавља 9.3.3. унети у мере заштите животне средине која су дата у поглављу 8.

Одговорено је да је поступљено по примедби, додате су основне констатације из поглавља 9.3.3 у поглавље 8.

42. На примедбу да је потребно у поглављу 9.3.5 навести граничне вредности индикатора буке.

Одговорено је да је поступљено по примедби, у поглављу 9.3.5 наведене су граничне вредности индикатора буке.

Увидом у достављену дорађену Студију (ревизија 1) и увидом у одговоре на примедбе може се закључити да обрађивач Студије није у потпуности одговорио на све примедбе и сугестије које су дате на прву верзију студије. На другом састанку Техничке комисије, који је одржан 30.03.2020. године, предложено је да је Студију потребно дорадити јер постоје одређена питања и коментари (из дописа од 07.02.2020. године) на које нису дати јасни одговори. Након одржаних консултација чланова Техничке комисије са обрађивачем Студије на примедбе/коментаре је одговорено следеће:

1. На коментар да Мултидисциплинарни тим значи тим састављен од више струка техничких и нетехничких, тако да се постојећи тим никако не може сматрати мултидисциплинарним. Мора се констатовати да у тиму, за овакву врсту пројекта, треба бити укључен и члан који је металуршке струке.

Одговорено је да је поступљено по примедби: у радни тим укључен је и члан који је металуршке струке.

2. На коментар да И даље није квантификован утицај пројекта, посебно у делу загађења ваздуха, нису приказани прорачуни концентрације загађујућих компонената који се емитују у атмосферу, као ни прорачун распрострања загађујућих компонената у атмосфери/ваздуху.

Одговорено је да се за загревање слабова у корачној пећи користи пречишћен високопећни гас, који, од свих до сада коришћених фосилних горива (осим природног гаса), изазива најмање загађење животне средине. Високопећни гас у горионцима сагорева скоро потпуно, па су продукти њиховог сагоревања угљендиоксид (CO_2), водена пара (H_2O), оксиди азота (NO_x), кисеоник (O_2), а у веома малој количини и прашкасте материје, сумпор диоксид (SO_2) и угљенмоноксид (CO).

Како је дато у пројектној документацији, да би се ВП гас користио за загревање слабова, мора да задовољи следеће критеријуме (наведено у Студији у поглављу 3.3.1, подпоглавље: *Захтеване карактеристике основног и помоћног енергента грејне пећи а)1) Високопећни гас*):

- доња калорична вредност:	3.344 kJ/Nm ³
- притисак на прикључку:	7,5 - 8,5 kPa
- проток на прикључку:	max 23.000 Nm ³ /h (узимајући у обзир коефицијент притицања)
- номинална потрошња на излазу:	101.000 Nm ³ /h
- пречник улазне цеви:	Ø 2.020 mm
- влажност:	≤10 mg/Nm ³
- садржај прашине:	≤10 mg/Nm ³
- специфична тежина:	1,25 - 1,37 kg/Nm ³
- доња граница ЕХ:	24-46% гаса у ваздуху
- горња граница ЕХ:	62-78% гаса у ваздуху
- притисак експлозије у затвореном суду:	34,3 N/cm ²
- температура паљења:	650 °C
- температура:	≤55 °C

Квалитет пречишћеног високопећног гаса обезбеђује Носиоц пројекта, који и производи пречишћен ВП гас за даљу употребу у оквиру комплекса.

У циљу смањења емисије загађујућих материја у ваздух, а пре свега у циљу бољег искоришћења енергије ВП гаса, односно уштедела енергија, пројектном документацијом предвиђена је примена дуалног ваздушно-гасног регенеративног грејног метода, који је описан у Студији (поглавље 3. поднаслов Нова корачна пећ). Загревање пећи се врши директно, сагоревањем гаса у регенеративним горионцима, који су постављени у пет зона загревања пећи и који су снабдевени уређајем за распрскавање горива, што доприноси потпунијем сагоревању и смањењу загађујућих материја у отпадном ваздуху.

Смањење концентрације азотових оксида постиже се добром организацијом сагоревања и обезбеђењем оптималне количине вишка ваздуха за сагоревање. Због тога је пројектом предвиђено да корачна пећ буде аутоматизована системом управљања, који контролише температуре у пећи, притисак у пећи, проток ваздуха и горива (описано у поглављу 3.4. Студије). Преко контроле одређених радних параметара корачне пећи, односно самог процеса сагоревања ВП гаса, контролисаће се и емисија загађујућих материја из процеса сагоревања. Поједини параметри сагоревања коригују се аутоматски у зависности од радних параметара, па и у зависности од карактеристика излазног гаса, чиме се

контролише и емисија загађујућих материја у атмосферу. (Описано у разним поглављима Студије).

Осим наведеног, пројектном документацијом предвиђена је таква опрема и организација сагоревања која гарантује да ће емисија загађујућих материја на емитеру бити у дозвољеним границама.

С обзиром да је ВП гас захтеваних карактеристика и да су пројектовањем опреме узете у обзир све БАТ препоруке, то испоручиоц опреме корачне пећи, WISDRI Engineering & Research Incorporation Ltd., гарантује да ће емисија загађујућих материја на излазу из емитера бити у следећим границама:

Ред. бр.	Предмет гаранције	Гаранцијска вредности емисије	Дефиниција и услови гаранције	ГВЕ* (mg/m ³)
1.	NO _x	≤ 200 mg/m ³	Нормалне активности. Пречишћен гас до захтеваних вредности	500
2.	SO ₂	≤ 200 mg/m ³	Нормалне активности. Пречишћен гас до захтеваних вредности	-
3.	Прашкасте материје	≤ 10 mg/m ³	Нормалне активности. Пречишћен гас до захтеваних вредности	50

* ГВЕ према Уредби о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања, осим постројења за сагоревање („Сл. гл. РС“, бр. 111/15), Прилог 1 – Граничне вредности емисија за одређене врсте постројења, Део II – Производња и прерада метала, Црна металургија, тачка 6. Постојења за ваљање челика, пећи за загревање и термичку обраду.

Горе наведена табела дата је у студији као Табела 21.

На основу вредности емисије загађујућих материја у отпадном гасу, које гарантује произвођач опреме, може се закључити да оне неће прекорачивати ГВЕ прописане законском регулативом.

Све горе наведено додатно је у поглавље 3.5.1. Студије, а документ „Гарантоване вредности техничких карактеристика и методе за њихово прихватање“, који је добијен од испоручиоца опреме, фирме WISDRI Engineering & Research Incorporation Ltd., дат је у прилогу Студије.

3. На питање да ли се табела 11 односи на пречишћен високопећни гас? Која организација је радила мерења? Збир појединачних запреминских процената у табели 11 већи је од 100%.

Одговорено је да се табела 11, односно сада Табела 13, односи на пречишћен високопећни гас.

У Табели 13 дате су просечне вредности појединих компонената високопећног гаса и дошло је до грешке приликом израчунавања појединих вредности, па је зато збир појединачних процената већи од 100.

Табела 13 је измењена на начин да је сада приказан опсег процентуалног састава компонената и уобичајени састав компонената високопећног гаса.

4. На коментар да је потребно проверити све латинске називе у поглављима 2.6.1 Флора и 2.6.2 Фауна. Нпр. написано је *Achillea millefolium* уместо *Achillea millefolium*, *Plantagosp.* уместо *Plantago sp.* итд. Такође „јасенолиснијавор“.

Одговорено је да је поступљено по примедби. Исправљена су поглавља 2.6.1 Флора и 2.6.2 Фауна.

5. На коментар да, иако се, у Поглављу 3.6, тврди да су примењене БАТ за емисије у ваздух, нигде у тексту Студије се не види да су примењени филтри отпадних гасова из пећи.

Одговорено је да се у документу *Integrated Pollution Prevention and Control (IPPC), Reference Document on Best Available Techniques in the Ferrous Metals Processing Industries* у делу А.3.1.5. помињу прашкасте материје (оксиди и прашина) који настају у ваљачком делу Топле Ваљаонице, њихове препоручене вредности и препорука за уградњу филтера. Међутим, такви захтеви нису дати за пећи за загревање слабова.

Такође, у истом документу у делу А.5.1. постоји следећи коментар:

„Емисије у ваздух из корачних пећи и пећи за загревање углавном садрже NO_x , CO_2 и прашину. За прашину се не примењују посебне мере за смањење. Уопштено, емисије прашине су у интервалу од 4 до 20 mg/m^3 , али су евидентирани мање вредности од $2,2 \text{ mg/Nm}^3$.“

У поглављу 3.6. у Табели 27. додата су накнадна разматрања и објашњења шта је предвиђено техничком документацијом за изградњу корачне пећи у смислу примене најбоље доступних техника.

6. На коментар да се нигде не види ни да су анализирани захтеви новог БРЕФ, већ је само наложено да се када БРЕФ буде усвојен размотре одредбе, иако је то потребно урадити управо сада с обзиром да се усвајање ускоро очекује па ће обавеза примене такође бити у наредних пар година, тј. током раног периода експлоатације пројекта.

Одговорено је да су у Студији анализирани важећи прописи и постојећи БРЕФ документ, који се помиње у одговору на примедбу 5. Будући прописи нису коментарисани јер они могу бити промењени у односу на предлог који се разматра. Због тога је у Студији наложена мера 24), која се односи на импелментирање захтева после усвајања новог БРЕФ-а.

7. На коментар да је потребно, у Поглављу 5, емисије у ваздух (иако је ово поглавље о квалитету животне средине), упоредити с ГВЕ према националним прописима и приказати квалитет ваздуха у агломерацији Смедерево у дужем временском периоду уз оцену утицаја постојећег стања рада постројења на квалитет ваздуха.

Одговорено је да је допуњено поглавље 5.5. табелама 33. и 34. у којима су приказане вредности параметара квалитета ваздуха у Смедереву и вредности емисије загађујућих материја у ваздух на потисним пећима HBIS GROUP Serbia Iron & Steel d.o.o. Beograd, огранак Смедерево за период 2010. година до 2018. година, као и прописане граничне вредности. Табела 34. јасно указује на то да су вредности емисије загађујућих материја на емитерима потисних пећи испод прописаних ГВЕ.

8. На примедбу да у одговорима стоји да нема уређаја за смањење емисије азотних оксида и честица па није јасно, кад нема ни прорачуна, на основу чега се тврди да ће вредности емисија и стања квалитета ваздуха бити одговарајуће, па се захтева прорачун и емисија и концентрација азотних оксида и честица у ваздуху у зони агломерације Смедерево.

Одговорено је да је квалитет ВП гаса који се користи за сагоревање у корачној пећи дефинисан пројектном документацијом, а HBIS GROUP SERBIA гарантује захтевани квалитет пречишћеног ВП гаса. Уговором између испоручиоца опреме и Носиоца пројекта предвиђено је да, ако пречишћени високопећни гас задовољава услове дате у пројектној документацији, одабрана опрема (двоструки регенеративни горионик) гарантује да ће вредности NO_x, SO₂ и прашкастих материја бити испод ГВЕ које су предвиђене важећом законском регулативом. У документу Integrated Pollution Prevention and Control (IPPC), Reference Document on Best Available Techniques in the Ferrous Metals Processing Industries у делу А.3.1.3 се наводи да се могу користити конвенционални горионици, Low-NO_x горионици и регенеративни горионици, чиме је задовољен захтев БАТ-а (у предметној пећи користе се регенеративни горионици).

9. На коментар да хемијски састав сировог ВП гаса (пре третмана) и након пречишћавања, поређење истог са референтним документима, коментарисати следеће: прашкасте материје са садржајем тешких метала и угљеника присуство водоник сулфида, амонијака, цијанида, угљоводоника и полицикличних ароматских угљоводоника (ПАН).

Одговорено је да предметно постројење, односно будућа корачна пећ, користи већ пречишћен ВП гас. Пречишћавање ВП гаса припада погонима Високе пећи и Енергетика, који нису предмет ове Студије. Пречишћавање ВП гаса је обрађивано у Студијама процене утицаја затеченог стања за ВП1 и Студије процене утицаја затеченог стања на животну средину за локацију HBIS SERBIA, за које постоји сагласност надлежног Министарства.

Хемијски састав пречишћеног ВП гаса дат је у поглављу 3.4.1.1. У истом поглављу додате су табеле које се односе на састав сировог и пречишћеног ВП гаса, а које су преузете из документа: Best Available Techniques (BAT) Reference Document for Iron and Steel Production, 2013 (табеле 6.7 и 6.8). Подаци приказани у наведеним табелама узети су са многих постојећих високих пећи у ЕУ, тако да дају слику модерних постројења.

У поглављу 3.5.1. дата су разматрања у вези састава прашкастих материја у пречишћеном ВП гасу.

У поглавље 8.2.1. додата је мера 18) која се односи на обавезу Носиоца пројекта да врши испитивање непречишћеног и пречишћеног ВП гаса:

„18) План вршења мониторинга мора бити израђен од стране акредитоване куће, односно од стране овлашћеног правног лица за мерење емисије, узимајући у обзир табеле 6.7 и 6.8, документа Best Available Techniques (BAT) Reference Document for Iron and Steel Production, 2013.

План вршења мониторинга мора бити урађен у сарадњи са Носиоцем пројекта и у складу са Уредбом о мерењима емисије загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања.“

У поглавље 9.3.4. додат је следећи текст:

„Обавезује се Носилац пројекта да једном годишње врши мерење емисије диоксида и фурана на емитерима корачне пећи.

Гранична вредност емисије диоксида и фурана износи 0,1 ng/Nm³.“

10. На примедбу да је неопходно приказати материјални биланс и хемијске реакције токсичних и канцерогених примеса током сагоревања ВП гаса у циљу процене утицаја отпадног гаса и евентуалног кумулативног ефекта у предметном индустријском окружењу.

Одговорено је да је у поглављу 3.4.1.1. дата стехиометријска једначина сагоревања високопећног гаса.

Поглавље 3.5.1. - Емисије загађујућих материја у ваздух, допуњено је текстом и табелама 21, 22, 23 и 24 које су урађене на основу података носиоца пројекта о саставу сировина које се улажу у Високе пећи, излаза после процеса у Високим пећима, као и садржаја метала у високопећном муљу који остаје после пречишћавања високопећног гаса. Ова анализа је рађена како би се проценио садржај и других компонената у високопећном гасу, осим примарних као што су азот, угљен-моноксид, угљен-диоксид, водоник и кисеоник. Такође, приложени су следећи документи уз предметну Студију: Извештај о испитивању високопећног муља и Извештаји о мерењу емисије са континуалних мерача емитера котлова у погону Енергетика и то када се као енергент користе само пречишћен високопећни гас.

Анализом наведених докумената може се проценити количина токсичних примеса у отпадном гасу, што је дато у Табели 24 Студије.

Мерења емисије на емитеру котлова у погону Енергетика, када се као енергент користи само пречишћен високопећни гас, показују које се компоненте и у којим концентрацијама емитују у ваздух после сагоревања високопећног гаса. Исти гас ће се користити као енергент у Корачној пећи.

11. На примедбу да је нејасно приказана потрошња индустријске воде, требало би исказати бројком по тони течног метала. Како се врши надопуна система, користе ли кишницу? Објаснити NDT за рециркулациони систем и разлог коришћења природног реципијента.

Одговорено је да је у поглављу 3.5.2. детаљно приказана емисија загађујућих материја у воде, у оквиру кога је у Табели 25 приказан годишњи биланс потрошње воде за нормирани капацитет грејања од 260 t/h (обичан челик, хладно пуњење, стандардна плоча). Годишњи број радних сати је 6.500 h.

У поглављу 3.2.2. наведено је да се дно пећи испира водом да би се спрала коварина и то померањем тела ваљака распрскивањем хладним воденим распршивачем.

Примењен је рециркулациони систем воде, а поврат непречишћене/директне воде и воде за скидање коварине се испуштају у подземни синтер канал (канал коварине), пумпом се вода испушта у канал коварине испод ролганга на крају улаза и излаза, а затим директно пада у јаму за коварину, испод ролганга на крају за пражњење.

Цевовод за снабдевање водом је опремљен уређајима за детекцију притиска и протока. Систем воде за скидање коварине биће повезан на постојећи круготок Ц.

У поглавље 8.2.2. додата је мера 31):

31) Потрошњу воде редовно мерити, пратити, извештавати и применити мере за смањење коришћења воде, узимајући у обзир поглавље 2.4 документа Best Available Techniques (BAT) Reference Document for Iron and Steel Production, 2013.

12. На коментар да је на 59. страни наведено: „У зони новоизграђених објеката кишница се прикупља преко олука, и заједно са атмосферским водама са приступних саобраћајница се прикупља и одводи у постојећу канализациону мрежу у оквиру фабрике“.

О каквој канализационој мрежи се овде ради и шта је њен реципијент? Да ли се врши третман ових збирних отпадних вода?

Да ли се атмосферске воде са приступних саобраћајница пре упуштања пречишћавају у сепаратору уље/вода?

Зашто се атмосферске воде мешају са другим отпадним водама?

Одговорено је да је у циљу појашњења, измењен текст у поглављу 3.5.2. – Одвођење атмосферских вода – тако да гласи:

„У зони новоизграђених објеката кишница се прикупља преко олука и заједно са атмосферским водама са приступних саобраћајница се одводи у постојећу канализациону мрежу у оквиру фабрике, односно комплекса HBIS GROUP Serbia Iron & Steel у Смедереву, а затим, преко колектора К2, одводи у реку Раљу.“

У оквиру фабрике постоји индустријска и санитарна канализација. У индустријску канализацију уливају се технолошке пречишћене воде, индустријске расхладне воде и атмосферске воде. Велики део пречишћених технолошких отпадних вода из појединих постројења поново се враћају у одговарајући производни процес, док се у индустријску канализацију улива само вишак пречишћене технолошке воде. Кишна канализација је повезана на индустријску канализацију.

Реципијент отпадних вода је река Раља.

Не врши се пречишћавање збирних отпадних вода са комплекса, већ се технолошке отпадне воде прикупљају и одмах обрађују по изласку из одређеног технолошког процеса у постројењима пројектованим за третман отпадних вода дефинисаног квалитета и капацитета.

Атмосферске отпадне воде се не пречишћавају у сепаратору уље/вода, али у Компанији постоје строга правила у случају проливања уља и масти на локацији. Одмах се посипа абсорбент који се потом одлаже на наменску локацију. Крајњи испусти у реку Раљу се контролишу редовно у складу са законском регулативом и није било прекорачења укупних угљоводоника и укупног органског угљоводоника (ТОС). Такође, контролишу се отпадне воде Топле ваљаонице на укупне угљоводонике и није било прекорачења граничних вредности.

По достављању дорађене Студије чланови Техничке комисије су извршили преглед исте па је на трећем састанку, који је одржан 07.07.2020. године констатовано да је носилац пројекта поступио у складу са дописом овог органа за допуну предметне Студије, па је Техничка комисија, на основу тога, дала предлог да се изда сагласност на предметну Студију. Закључено је да предметна Студија о процени утицаја на животну средину, након извршене дораде/допуне, садржи све неопходне податке и документацију на основу којих се може проценити подобност предвиђених мера за спречавање, смањење и отклањање могућих штетних утицаја на стање животне средине на локацији и ближој околини у току извођења пројекта, у случају удеса и по престанку рада пројекта.

На основу наведеног, решено је као у диспозитиву.

Решење и предметна Студија о процени утицаја на животну средину су саставни део техничке документације, у складу са чланом 18. Закона о процени утицаја на животну средину.

Ово Решење је коначно у управном поступку.

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ: Против овог Решења није допуштена жалба. Носилац пројекта и заинтересована јавност могу покренути управни спор подношењем тужбе надлежном суду у року од 30 дана од дана пријема овог решења, односно од дана објављивања у средствима информисања.

МИНИСТАР

Горан Триван

Доставити:

- Носиоцу пројекта - „HBIS GROUP Serbia Iron & Steel“ d.o.o.,
Булевар Михаила Пупина 6, 11 000 Београд,
- Сектору за надзор и предострожност у животној средини;
- Архиви.